

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DŁUGOŁĘKA**

z dnia 2025 r.

w sprawie stwierdzenia braku właściwości Rady Gminy Długoleka do rozpatrzenia skargi

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) w związku z art. 223 § 1 oraz art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572, ze zm.) Rada Gminy Długoleka uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się brak właściwości Rady Gminy Długoleka do rozpatrzenia skargi z dnia 8 września 2025 r. na radnego Michała Zapióra z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
Marek Szedziol

UZASADNIENIE

W dniu 10 września 2025 r. do Urzędu Gminy Długoleka wpłynęła skarga na radnego Michała Zapióra.

Skarga dotyczy wątpliwego etycznie i stojącego w sprzeczności z zasadami wykonywania mandatu radnego, zachowania naruszającego standardy członka komisji oraz poddającego w wątpliwość jego rzetelność, sumienność, profesjonalizm, jako członka komisji opiniującego m.in. projekty uchwał w zakresie zagospodarowania przestrzennego.

Na posiedzeniu Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Długoleka, które odbyło się w dniu 14 października 2025 r. komisja dokonała analizy złożonej skargi oraz informacji prawnej sporządzonej przez radcę prawnego zatrudnionego w Urzędzie.

W wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, iż zgodnie z art. 227 Kodeksu postępowania administracyjnego, (Dz. U. z 2024 r., poz. 572, ze zm.), przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwienie spraw.

Komisja ustaliła, że właściwość poszczególnych organów do rozpatrywania skarg została określona w art. 229 k.p.a. Zgodnie z pkt 3 wspomnianego artykułu rada gminy uprawniona jest jedynie do rozpatrzenia skargi złożonej na wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw, należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Co istotne, przepisy określające kompetencje rady gminy w zakresie rozpatrywania skarg nie mogą być interpretowane rozszerzająco. W konsekwencji, stwierdzić należy, iż w obowiązującym stanie prawnym brak jest organu, który byłby uprawniony do rozpatrzenia skargi na sposób wykonywania mandatu radnego. Obowiązujące bowiem przepisy postępowania skargowego nie wskazują rady gminy jako organu właściwego do rozpatrzenia skargi w tym zakresie.

Nadmienić nadto należy, iż w obowiązującym porządku prawnym sprawowanie mandatu radnego – zgodnie z przyjętą zasadą mandatu niezwiązanego – nie może być w żaden sposób ograniczane, tak przez wyborców jak i samą radę. Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153, dalej powoływanej jako u.s.g.) radny obowiązany jest kierować się dobrem wspólnoty samorządowej gminy. Radny utrzymuje stałą więź z mieszkańcami oraz ich organizacjami, a w szczególności przyjmuje zgłaszane przez mieszkańców gminy postulaty i przedstawia je organom gminy do rozpatrzenia, nie jest jednak związany instrukcjami wyborców. Przepis ten statuuje tym samym zakaz ograniczania swobody radnego w wykonywaniu mandatu, w ramach konstytucyjnie chronionej wolności sumienia (art. 53 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Co istotne, także w innych ustawach regulujących kwestie związane z mandatem radnego, w szczególności w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2025 r., poz. 365), brak jest przepisu, który zezwalałby na ograniczenie swobody radnego w wykonywaniu przez niego mandatu. W konsekwencji, uznać należy, iż skoro aktywność radnego nie może być przez radę reglamentowana, nie istnieje również upoważnienie do jego dyscyplinowania.

Powyższe stanowisko zostało potwierdzone również w orzecznictwie sądów administracyjnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 23 lutego 2012 r., w sprawie o sygn. akt III SA/Gd 536/11 wskazał, iż nie ma jakichkolwiek podstaw, aby radzie gminy przypisywać kompetencje organu quasi - dyscyplinarnego w stosunku do radnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 19 marca 2013 r., w sprawie o sygn. akt IV SA/Gl 534/12, wskazał, iż obowiązki radnego, również w wymiarze etyczno-moralnym wyczerpująco regulują między innymi art. 23 i następne u.s.g. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 19 września 2014 r., w sprawie o sygn. akt III SA/Łd 676/14 stwierdził zaś, że „w orzecznictwie i w doktrynie powszechnie przyjęty jest pogląd, że mandat radnego jest mandatem wolnym. Oznacza to w szczególności, że radny reprezentuje całą wspólnotę samorządową, tzn. wszystkich mieszkańców gminy, a nie tylko swój komitet bądź swoich wyborców.”

Za wyniki zgodnych z prawem działań wynikających z wykonywania mandatu radny ponosi przez wyborcami jedynie odpowiedzialność polityczną, która jest weryfikowana podczas wyborów do rady

następnej kadencji. Mieszkańcy nie mają bowiem możliwości odwołania poszczególnych radnych przed upływem kadencji. Skoro wyborcy nie mogą ograniczać swobody radnego w wykonywaniu jego mandatu to tym bardziej rada gminy nie może dodatkowo krępować radnego. W szczególności nie wolno radzie stosować wobec radnego żadnych środków dyscyplinujących. Pogląd ten został także wyrażony m.in. w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2003 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II SA 2197/03 oraz w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 listopada 2002 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II SA 1968-1974/02.

Zważywszy na powyższe, uwzględniając istniejący stan prawny analizowanej sprawy stwierdzić należy, iż Rada Gminy nie jest organem właściwym do rozstrzygania w przedmiocie skargi na zachowanie osoby wchodzącej w skład tego organu kolegialnego.

Rada Gminy Długoleka, podzielając stanowisko przedstawione przez Komisję skarg, wniosków i petycji, postanowiła, iż nie jest organem właściwym do rozstrzygania w przedmiocie skargi na działalność radnego.

